

Optimismen fester seg

– omstilling, økt konkurransekraft og robusthet preger landsdelen

KONJUNKTURBAROMETER

for Sør- og Vestlandet

September 2017

Optimismen fester seg

– Mot bedre tider og en mer robust region

SpareBank 1 SR-Banks ferske konjunkturbarometer viser at optimismen får feste. Bedriftene på Sørvestlandet tror på flere ansettelser, høyere omsetning og flere oppdrag.

Bedriftene i regionen melder om bedring i nåsituasjonen sammenlignet med samme periode i fjor. Et klart flertall, 60 prosent, av de 600 spurte bedriftene venter oppgang det kommende året. Dette viser at optimismen har fått feste på Sør-Vestlandet.

– Den nedturen vi har vært gjennom har vært krevende men samtidig bidratt til å øke omstillingsevnen og redusere kostnadsnivået i virksomhetene. Landsdelens næringsliv står derfor igjen med en konkurransekraft som er sterkere nå enn ved inngangen til 2015, sier administrerende direktør i SpareBank 1 SR-Bank, Arne Austreid.

For første gang siden 2014, året da oljeprisen begynte å falle, er bedriftene med oljeeksponering mer positive enn bedriftene uten. Bedringen blant bedrifter med oljeomsetning ga et betydelig løft for Rogaland i løpet av våren.

– Oljenedgangen er bak oss. Bedriftene med høy oljeeksponering har hatt veldig krevende tider, men nå er det tegn til at bunnen er nådd. Nåsituasjonen har gått fra fallende i april til stabil i august, og utsiktene for det kommende året har bedret seg markert, sier Kyrre M. Knudsen, sjeføkonom i SpareBank 1 SR-Bank.

Agder-fylkene og Hordaland har også en god del oljebedrifter, men er mer diversifiserte med større andel næringsliv som nyter godt av svak kronekurs og lav rente. Oljenedgangen ble derfor ikke så markert i Hordaland og Agder. Bedring blant oljebedrifter siden årsskiftet har løftet Rogalandsbedriftene, og optimismen er nå nokså lik i de fire fylkene.

Foto: Norsk olje og gass

– Jeg er sikker på at det ikke er oljeprisen vi kan takke for at det nå går bedre. Den er fortsatt på nær halvparten av det nivå den var på i august 2014. Derimot tror jeg at det er forhold som først og fremst består av gode personlige egenskaper hos ledelsen og de ansatte i bedriftene her i landsdelen, sier Austreid, og fortsetter:

– Regionen består av folk som er vant med å jobbe i omskiftelige tider. Vi forholder oss til begrepet omstilling som en del av hverdagen, og ikke som et fremmedord.

- Det er samtidig viktig å merke seg at det fortsatt er utfordrende tider for deler av næringslivet som er eksponert mot oljeutvinning. Jeg tenker spesielt på rederiene langs kysten, som fortsatt sliter i et marked med overkapasitet, avslutter Austreid.

På vei mot en mer robust region

Landsdelens mange bedrifter melder om bedre tider sammenlignet med samme periode i fjor. En annen og enda viktigere observasjon er at de samtidig forventer ytterligere bedring fremover. Det kan tyde på at vi har passert bunnpunktet, og at tilstanden er i ferd med å normalisere seg for flertallet av bedriftene på Sør- og Vestlandet. Den nedturen vi har vært gjennom, har bidratt til å øke omstillingsevnen og redusere kostnadsnivået i virksomhetene. Landsdelens næringsliv står derfor igjen med en konkurransekraft som er sterkere nå, enn ved inngangen til 2015.

Selv om det har vært forskjeller mellom Rogaland, Hordaland og Agder fylkene, har ingen vært upåvirket av lavere aktivitet innen oljerelaterte virksomheter. Vi kan nå for første gang siden 2014 glede oss over at bedriftene med oljeeksponering er mer positive enn bedriftene uten. Det er nettopp dette som har gitt størst løft for barometerets hovedindeks. Det at Rogaland har størst innslag av bedrifter med oljeeksponering, har derfor resultert i at hovedindeksen der har størst fremgang. Det gjør at forventningene nå er ganske like i de ulike fylkene på omtrent 60 prosent av bedriftene på den positive siden. >

Arne Austreid
administrerende direktør

- > Det er ikke lett å peke på hvilke enkeltfaktorer som har hatt størst innvirkning på den snuoperasjonen landsdelen har vært gjennom. Jeg er sikker på at det ikke er oljeprisen vi kan takke for at det nå går bedre. Den er fortsatt på nær halvparten av det nivå den var på i august 2014. Derimot tror jeg at det er forhold som først og fremst består av gode personlige egenskaper hos ledelsen og de ansatte i bedriftene her i landsdelen. Regionen består av folk som er vant med å jobbe i omskiftelige tider. Vi forholder oss til begrepet omstilling som en del av hverdagen, og ikke som et fremmedord. Det er nettopp dette som utgjør selve kraften i utviklingen av de fleste bedriftene på Sør- og Vestlandet. Eksempelene er mange. Du finner noen av disse i rapporten.

Jeg vil også fremheve det faktum at både lav rente og svak kronekurs, har hatt stor betydning. Den lave renten har resultert i at mennesker, som enten har mistet sin arbeidsplass eller blitt permittert, har unngått å måtte selge sin bolig. Gode offentlige ordninger gjennom NAV, lav rente og løsningsorienterte banker har sørget for stabilitet for folk flest. Lav kronekurs har virket som en støtpute. Eksportrettede bedrifter, inkludert reiselivsnæringen, har kanskje hatt sine beste år noensinne. Vi må derfor belage oss på noe mer dempet utvikling fremover, gitt styrket kronekurs. Men også i disse virksomhetene er omstillingsevnen stor, noe som gjør at jeg i bunn og grunn ikke frykter en sterkere krone.

Nå gjelder det å ta lærdommen fra årene vi har lagt bak oss med inn i fremtiden. Økt konkurransekraft, økt lønnsomhet og enda større omstillingsevne vil da kunne prege årene som ligger foran oss.

Dette er Konjunkturbarometeret

Vi analyserer de viktigste driverne innen næringsliv og arbeidsliv i Rogaland, Hordaland og på Agder.

Barometeret er basert på en undersøkelse blant 600 bedrifter på Sør- og Vestlandet.

Analyse og innsikt basert på svarene gir forståelse for muligheter og utfordringer i nærings- og arbeidslivet.

Bedriftsundersøkelsen omfatter spørsmål om:

1. Økonomisk utvikling de siste 12 månedene
2. Bedriftenes forventninger neste 12 måneder
hva gjelder:
 - Årsverk
 - Omsetning
 - Lønnsomhet
 - Investeringer
 - Ordreserver

Hoved- punkter fra undersøkelsen

1

Optimismen fester seg

Næringslivet i regionen går i positiv retning. I løpet av våren fikk vi et markert skifte med mer optimistiske bedrifter. Optimismen varer ved i høstens undersøkelse. Et klart flertall av bedriftene er optimister. 60 % av bedriftene venter oppgang det kommende året (de resterende 40% venter nedgang). Optimismen har fått feste. Alle delindekser indikerer oppgang. Bedriftene skal ansette flere, venter høy vekst i omsetning og god vekst i ordreserven. Oljenedgangen er bak oss.

2

Bedre for olje- og industribedrifter

Bedrifter med høy oljeeksponering har hatt veldig krevende tider, men nå er det tegn til at bunnen er nådd. Nåsituasjonen har gått fra fallende (34%) i apr 2017 til stabil i aug 2017 (51%). Utsiktene for det kommende året bedret seg markert (og særlig siden desember 2016). Hovedindeksen (andelen positive bedrifter) for de mest oljeeksponerte var 43% i des 2016, 58% i apr 2017 og hele 66% i aug 2017. Bedrifter med noe lavere olje-eksponering, og industri-bedrifter som gruppe, er omtrent like optimistiske. For første gang siden 2014 er de med olje mer positive enn de uten (57%).

3

Optimismen brer om seg – nokså likt i fylkene

Rogaland har høyest oljeeksponering. Bedringen blant bedrifter med oljeomsetning ga et betydelig løft for Rogaland i løpet av våren. De positive forventningene til bedriftene i Rogaland, Agder og Hordaland holdt seg i aug 2017 (ca 60%). Regionen har tilpasset seg en oljepris på omkring 50 USD/fat. Agder og Hordaland har også en god del oljebedrifter, men mer diversifisert med større andel næringsliv som nyter godt av svak kronekurs og lav rente (sjømat, trad. eksport og turisme).

4

Økt sysselsetting gir lavere ledighet

Arbeidsmarkedet er i bedring og ledigheten er på vei ned. I Rogaland har ledigheten målt hos NAV gått fra 4,5% i des 2016 til 4%. I løpet av våren så vi et markert skifte ved at bedriftene venter flere ansatte. Indeksen holder seg på samme positive nivå og et klart flertall av bedriftene (59%) venter flere ansatte. Dette taler for lavere arbeidsledighet det kommende året. Vi venter at ledigheten i regionen reduseres med 0,5-1,0% poeng det kommende året (Rog under 3,5%, Hord og VA u. 2,5%).

5

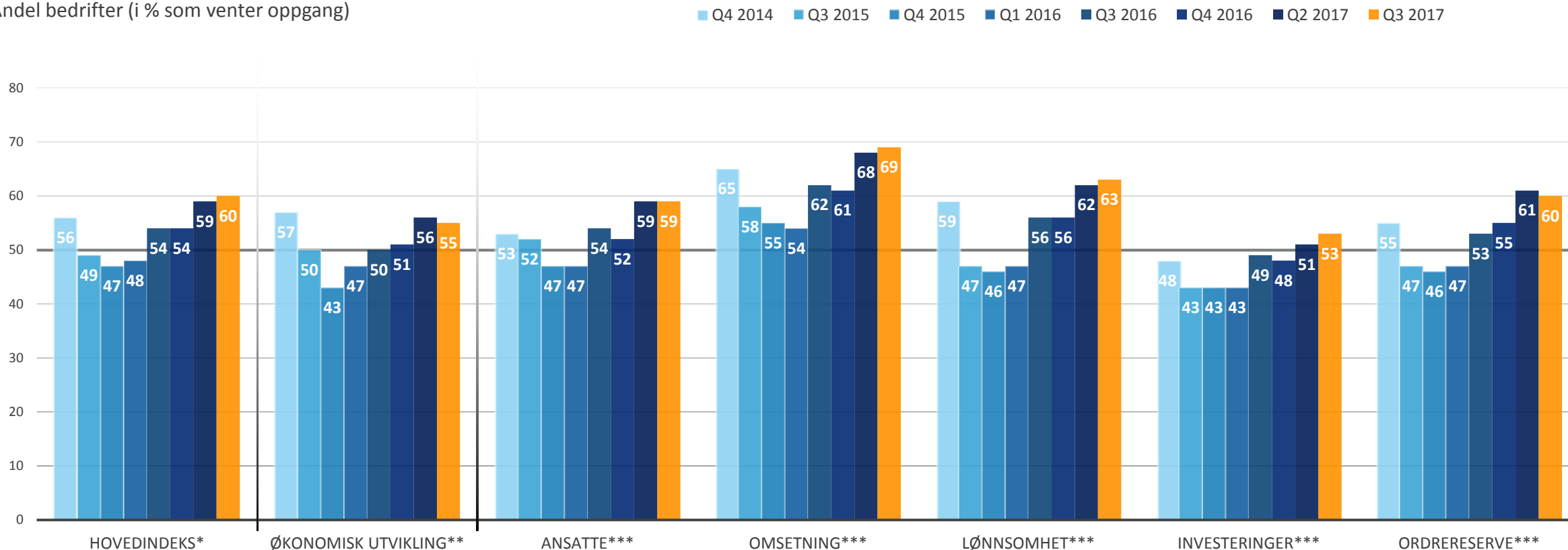
Mer robust – økt ordresreserve & lønnsomhet

Noen av indikatorene i undersøkelsen kan kaste ekstra lys over vendepunkter i konjunkturutviklingen. Indeksen for ordresreserve holder seg på bra nivå (nær 60%). Et flertall av bedriftene (60%) venter altså økte ordreserver. Det er nokså jevnt blant ulike bransjer og høyest innen industri. Bedriftene venter fortsatt bedring i lønnsomhet (indeks på 62%). Dette gjenspeiler at bedriftenes tiltak for å bedre lønnsomhet ventes å gi resultater og øker robustheten i regionen.

1

Optimismen fester seg – alle indekser på solid/høyt nivå

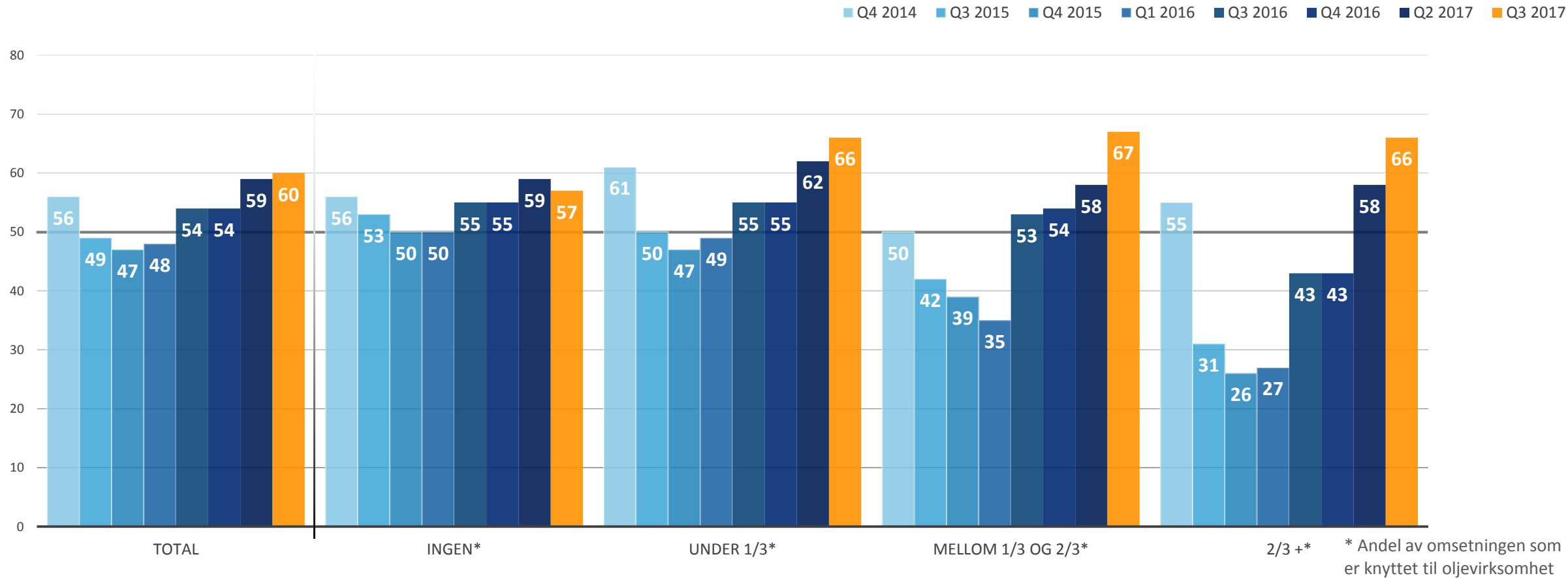
Andel bedrifter (i % som venter oppgang)

* Hovedindeks er gjennomsnitt av seks delindikatorer. ** Økonomisk utvikling de siste 12 måneder. *** Forventning neste 12 måneder

Forventningen blant bedriftene etter oljeeksponering

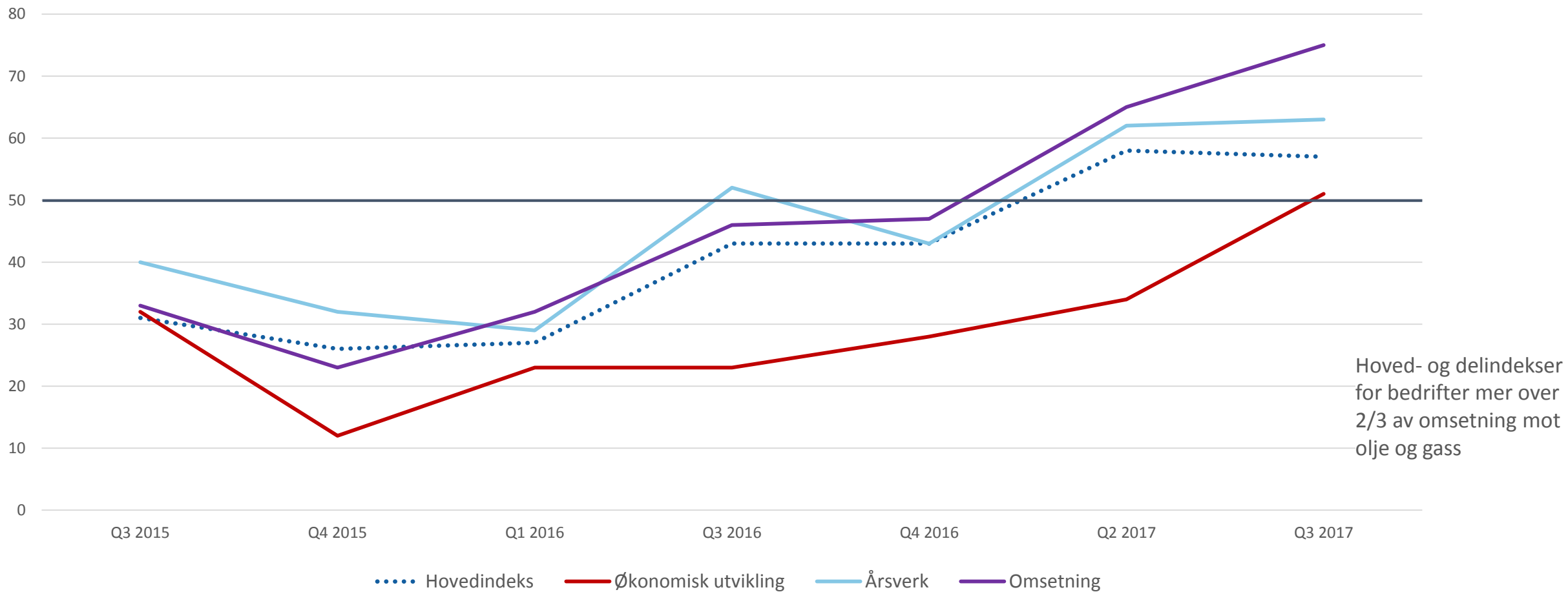
Andel bedrifter (i % som venter oppgang)

2

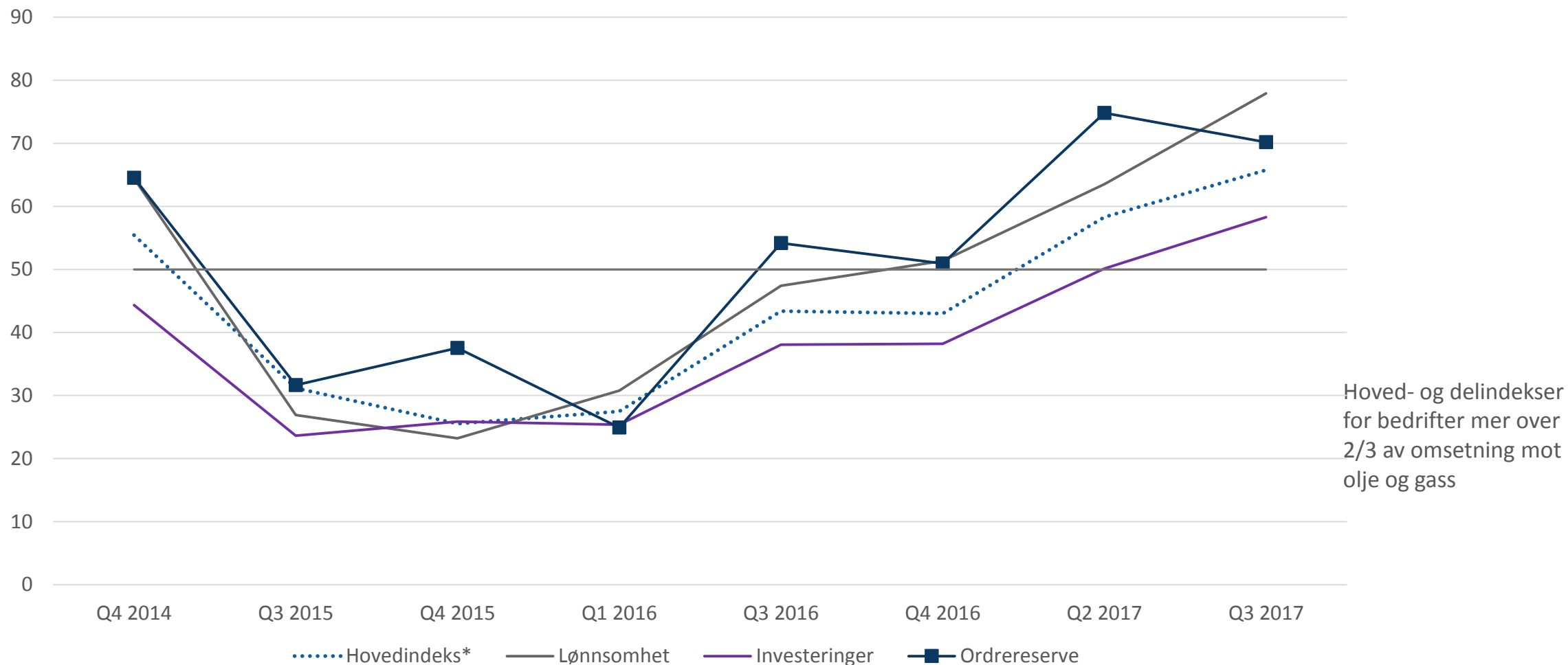
Fra oljenedgang til oljeoppgang

– bedring for alle oljeeksponerte (og selv de med høyest eksponering)

2a

Positive utsikter (inkl ansatte) selv for de mest oljeeksponerte – og nåsituasjon stabiliseres

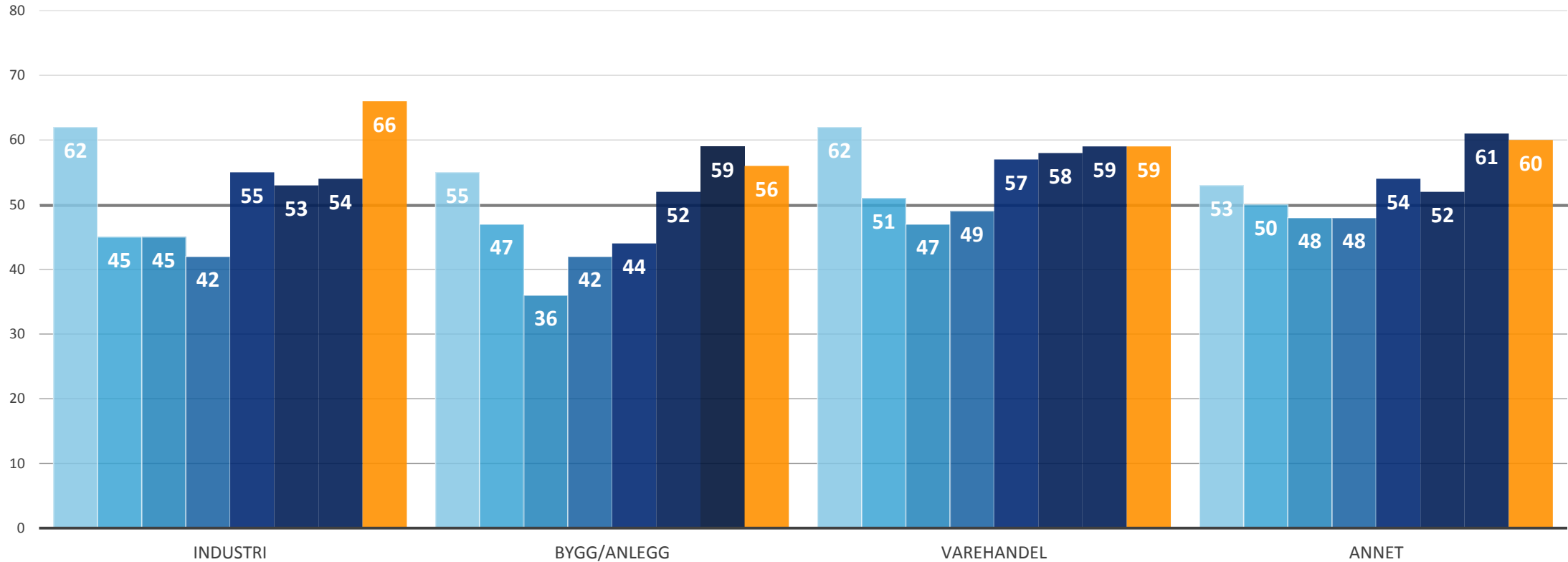
2b

De mest oljeeksponerte venter økt ordresreserve og lønnsomhet – og investeringer igjen i pluss

Forventninger i ulike bransjer

Andel bedrifter (i % som venter oppgang)

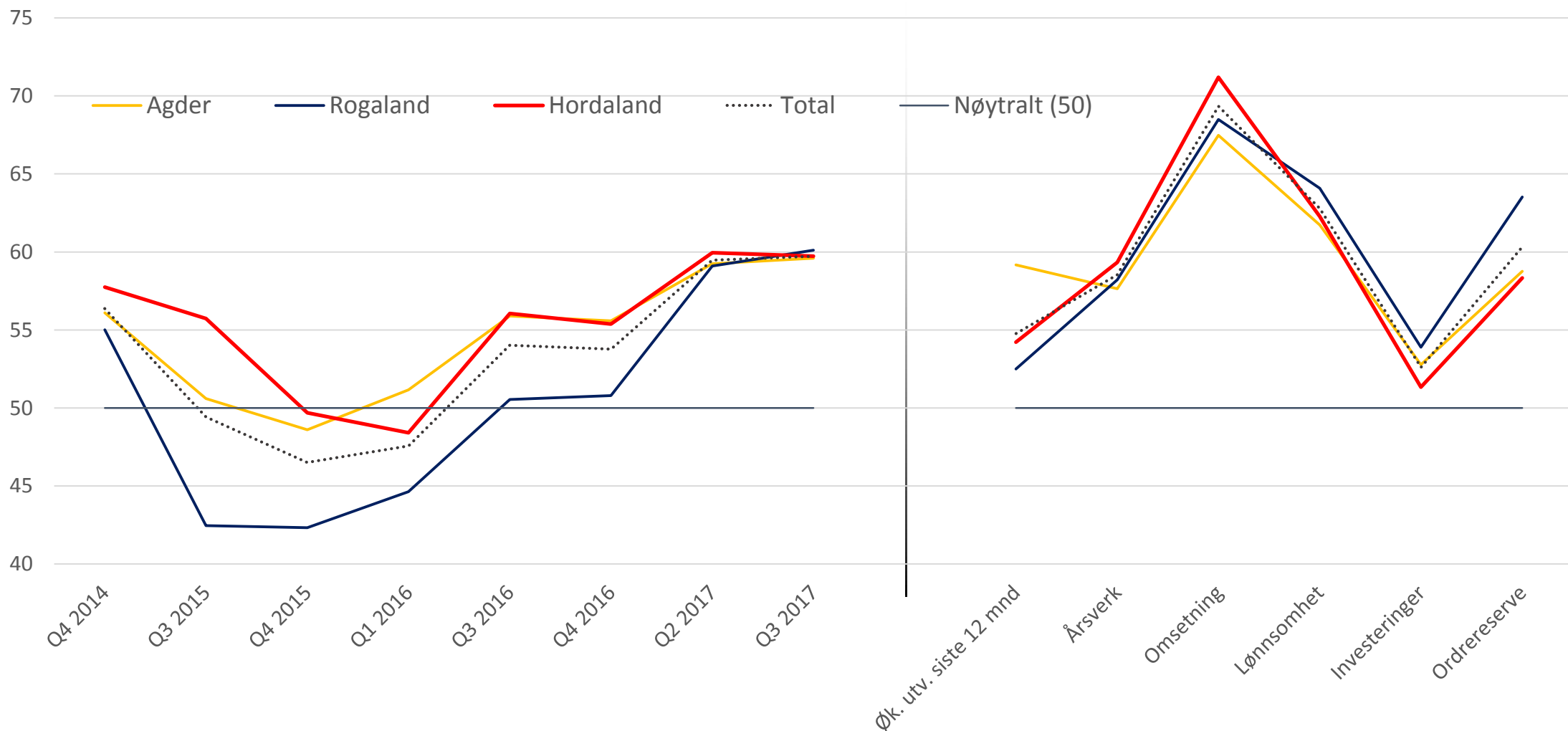
nov.14 aug.15 nov.15 apr.16 aug.16 nov.16 apr.17 aug.17

2c

Markert bedring blant industribedrifter.
Øvrige bransjer holder seg godt

Fylker. Hovedindeks og delindekser per siste måling

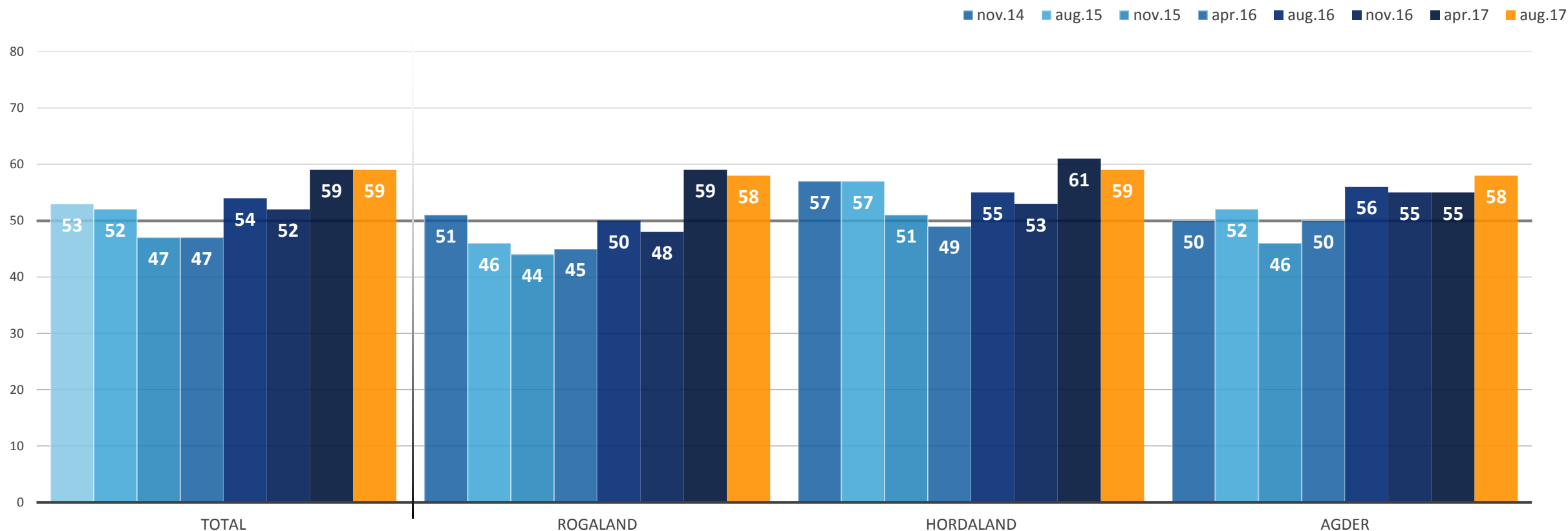

3

Optimismen brer om seg – nokså likt i fylkene

Bedriftenes planer for antall ansatte - fylke

Andel bedrifter (i % som venter oppgang)

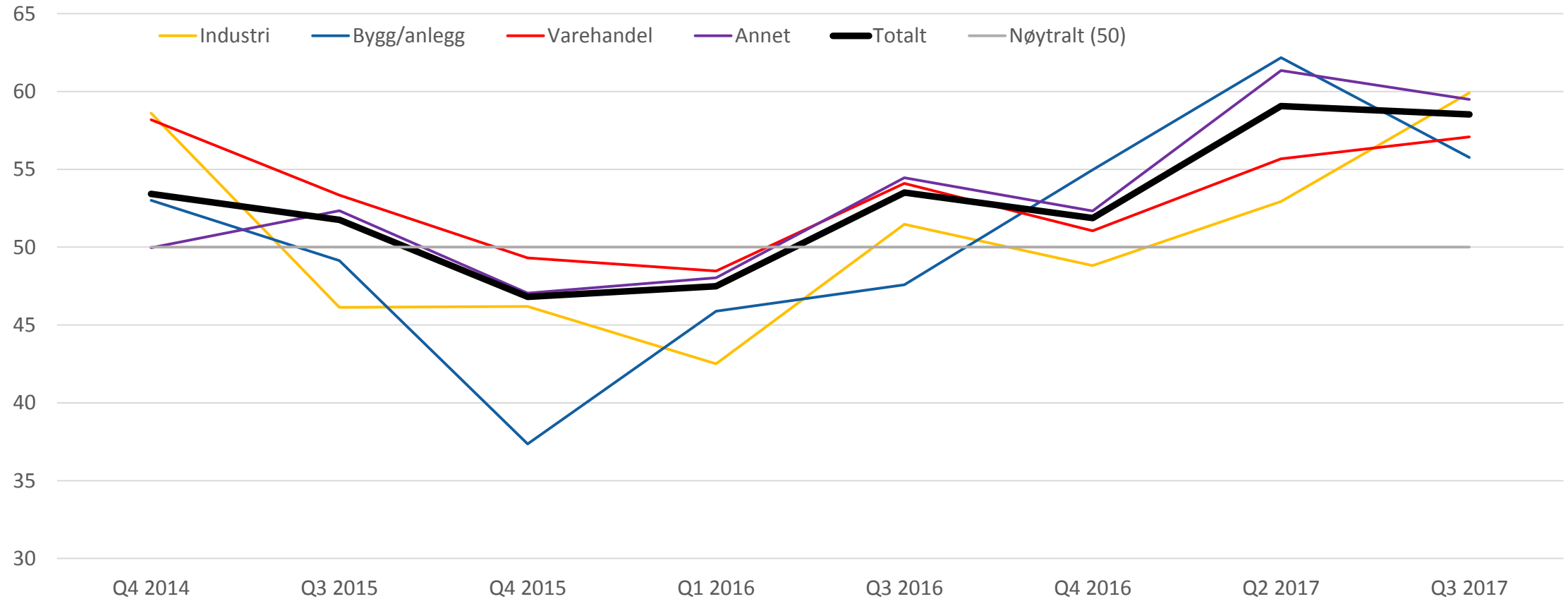

4a

Økt sysselsetting gir lavere arbeidsledighet

- Bra nivå i fylkene pga positivt omslag i Rogaland våren 2017

Konjunkturbarometer. Forventninger antall ansatte i ulike bransjer

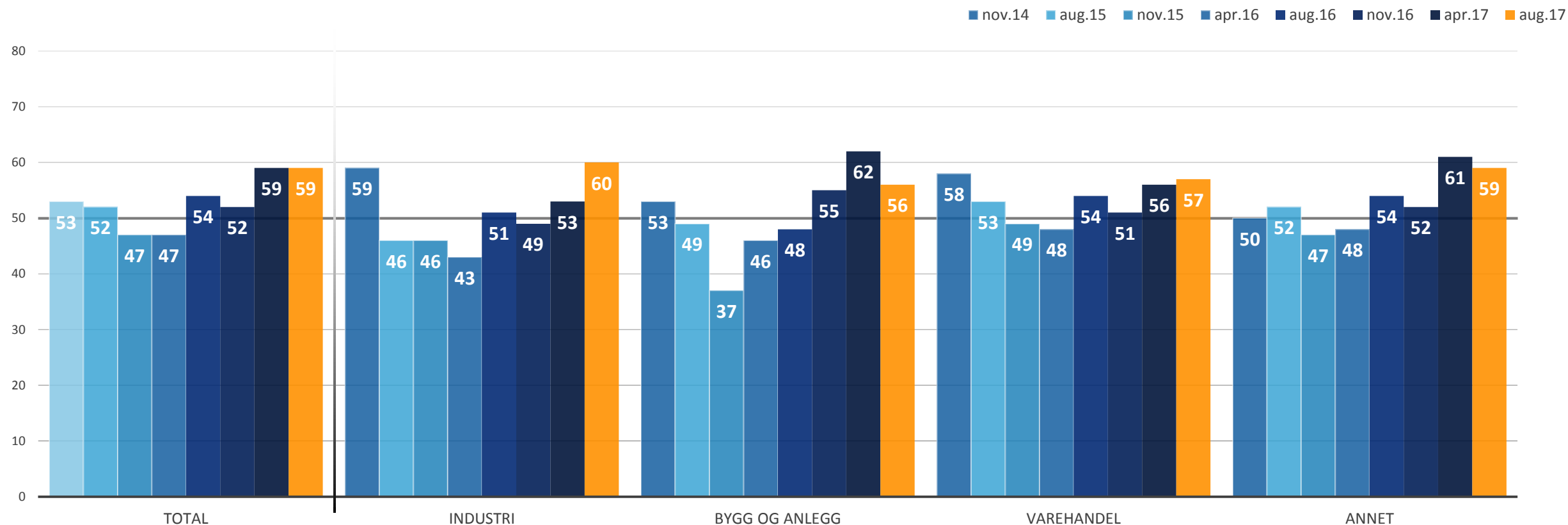
4b

Økt sysselsetting gir lavere arbeidsledighet

- Oppgang i industri og øvrige på bra nivå

Bedriftenes planer for antall ansatte - bransje

Andel bedrifter (i % som venter oppgang)

4b

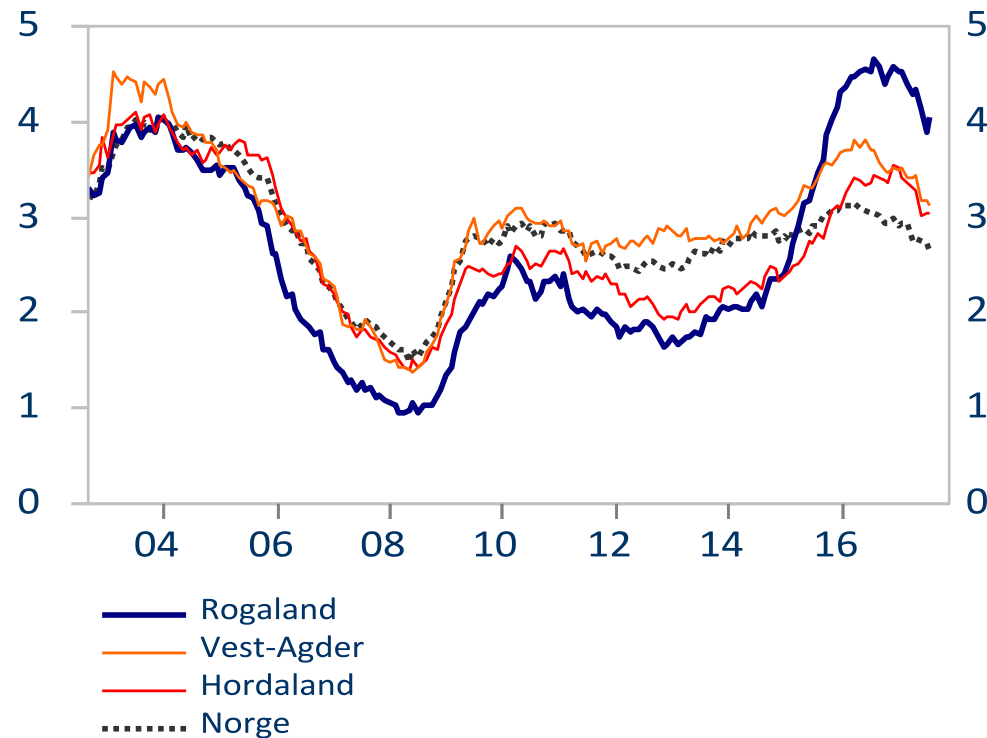
Økt sysselsetting gir lavere arbeidsledighet

- Oppgang i industri og øvrige på bra nivå

Arbeidsledigheten på vei ned – Norge laveste siden aug 2013 og stadig færre varsler om nedbemanning

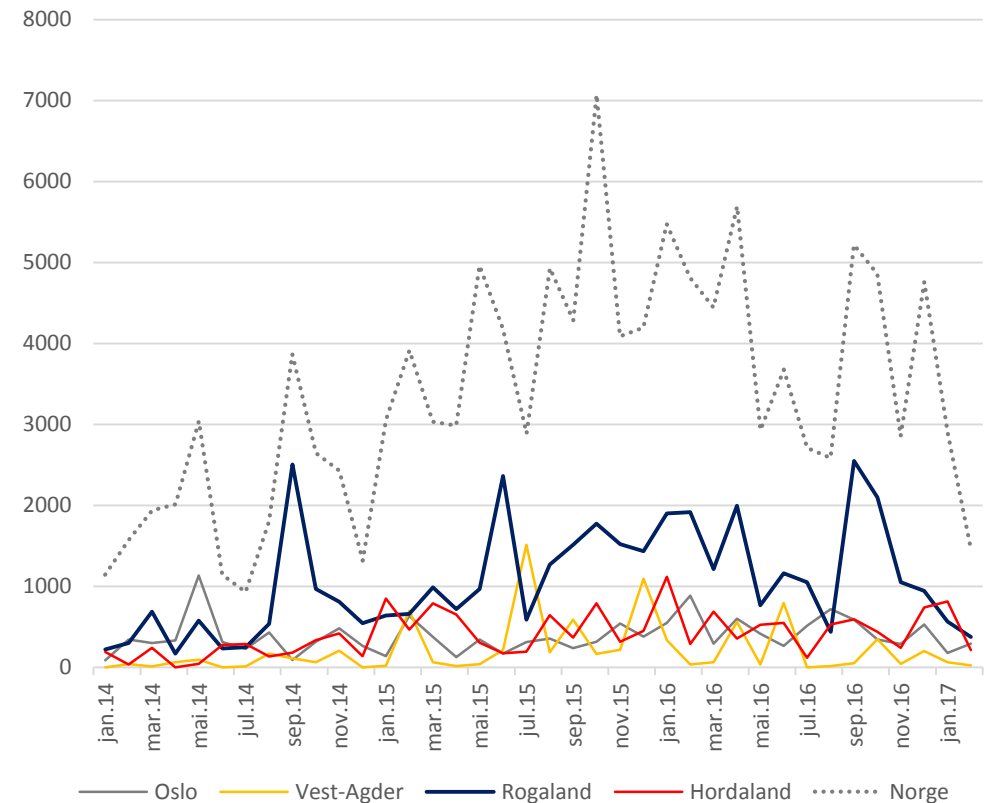
Norge. Arbeidsledighet (%).

Registrert (NAV). Sesongjustert

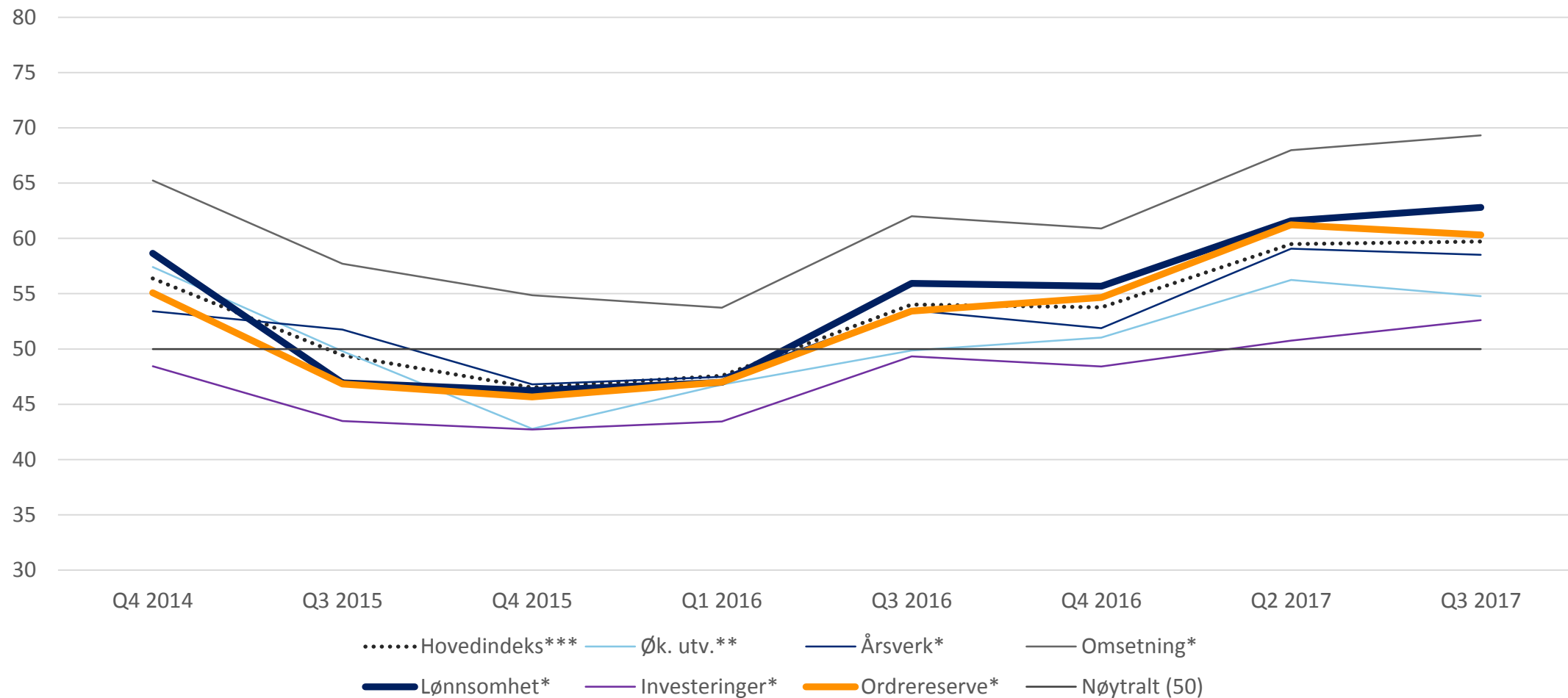

Kilde: Thomson Reuters Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Forhåndsmeldte driftsinnskrenkninger

Konjunkturbarometer. Hoved- og delindekser

*forventninger
neste 12 mnd
** faktisk
utvikling siste
12 mnd
***Gjennomsni
tt av de 6
delindekser

5

Mer robust

– økt ordresreserve & lønnsomhet

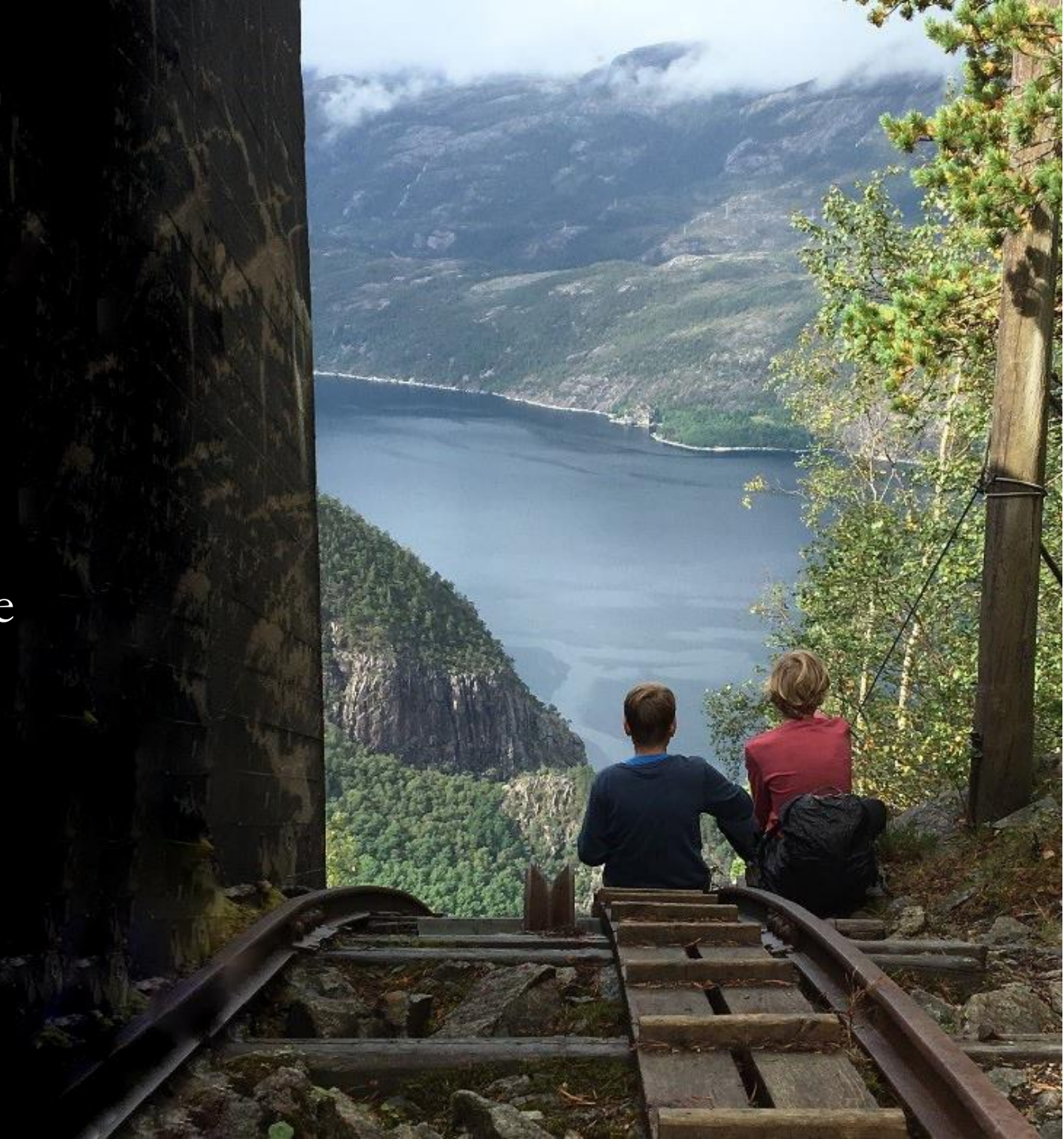
Oppsummering

2016 – bunnen ble nådd

2017 – ser lysere ut (også for olje)

Fortsatt utfordringer, men også store muligheter

Endringsvilje, konkurransekraft og robusthet

Vedlegg:

- verdensøkonomien, norsk økonomi og olje
- Case bedrifter fra Bergen, Stavanger, Haugesund, Kristiansand

Atle Blomgren
IRIS

Harald Minge
Næringsforeningen

Gustav Svane
NAV

Ola Saua Førland
Greater Stavanger

Kari Holmefjord Vervik
Innovasjon Norge

Svein Olav Simonsen
NHO

**Hva blir det viktigste
for regionen fremover?**

Hva blir det viktigste for regionen fremover?

Kari Holmefjord Vervik, Innovasjon Norge

Vi må satse på vekst i nye markeder, også internasjonalt. Så må bedriftene se om de kan finne nye markedsområder, som for eksempel å løse utfordringer for det offentlige.

Atle Blomgren, IRIS

Jeg mener det er viktig at vi fortsetter arbeidet med å komme inn i nye markeder. Vi kan ikke forvente at bedriftene skal ha mange bein å stå på i år eller neste år, men at de jobber videre med det. Det er i den retningen vi bør gå.

Gustav Svane, NAV

Vi må være opptatt av å få ned langtidsledigheten i regionen og at ledigheten ellers også går videre nedover.

Ola Saua Førland, Greater Stavanger

Det blir viktig å få flere arbeidsplasser og et mer diversifisert arbeidsliv. Det er også en målsetting i den nye strategiske næringsplanen vår.

Harald Minge, Næringsforeningen

Vi må fortsette å satse på industri og olje og gass – i tillegg til å se etter nye muligheter. Vi må jobbe med rammebetingelsene, ha fokus på nye konsesjoner og være tydelige i hvor vi skal de neste årene.

Svein Olav Simonsen, NHO

Bedriftene må fortsette å omstille seg, fortsette å finne nye markeder og fortsette å satse utenfor Norge. Vi kan ikke gå tilbake til der vi var selv om ting begynner å se bedre ut igjen.

SER FORTSATT STORE MULIGHETER PÅ NORSK SOKKEL

Karl Johnny Hersvik,
Administrerende direktør, Aker BP

« Ser fortsatt store muligheter på norsk sokkel

Oljeselskapet Aker BP satser for fullt på norsk sokkel. Administrerende direktør Karl Johnny Hersvik trekker frem tre avgjørende grunner til hvorfor.

– Vi har stor tro på norsk sokkel, av flere grunner. Ikke minst mener vi det fortsatt er muligheter for økt oljeutvinning fra eksisterende felt. Vi er også overbevist om at det er stort letepotensial på norsk sokkel. Til sist mener vi Norge har et godt, stabilt rammeverk. Det gjør det attraktivt å være på sokkelen, sier Hersvik.

Da selskapet i juli la frem sitt resultat for andre kvartal, rapporterte Aker BP-sjefen om gode utsikter.

– Aker BP leverer et solid resultat, med stabil produksjon, effektive boreoperasjoner og utviklingsprosjekter som går etter planen. Selskapet fortsetter å bygge en god plattform for videre verdiskaping.

Større politisk uenighet om rammene for bransjen i Norge, kan gjøre framtidsutsiktene mer usikre. Skeptikerne mener klimaforpliktelser og vekst innen fornybar energi kan gjøre deler av olje- og gassressursene på norsk sokkel ulønnsomme.

Aker BP ser det annerledes, og får støtte fra Oljedirektoratets ressursrapport for 2017. Myndighetene har et positivt syn på fremtiden til norsk sokkel, der økt utvinning, ny teknologi og nye funn kan gjøre at norsk olje- og gassproduksjon kan fortsette i mange tiår til.

Karl Johnny Hersvik ser derfor muligheter over hele sokkelen.

– Det er mange som snakker om Barentshavet. Vi er selvfølgelig også interessert i det som finnes der, men vi mener i tillegg det er potensial lenger sør, i Norskehavet og Nordsjøen, sier han.

STORSATSING PÅ FISK PÅ LAND

Nils Viga,
Styreleder, Fister Smolt

TYTLANDSVIK AQUA

« Storsatsing på fisk på land

Høye laksepriser gjør tidene i oppdrettsnæringen gode, men for Fister Smolt, som leverer lakseyngel, er forutsigbarhet og ny teknologi det viktigste.

Langsiktige kontrakter og avtaler gjør at selskapet ikke tar like stor del som andre i den betydelige oppturen næringen nå er inne i. Fordelen er at nedturene heller ikke har preget Fister Smolt i stor grad, og at selskapet har kunnet planlegge langt frem i tid.

– Hverken opp- eller nedturene påvirker oss i stor grad. Vi som driver på land kan tenke langsiktig og ha kontrakter med faste priser, forklarer styreleder i Fister Smolt, Nils Viga.

Denne forutsigbarheten gjør at satsingen Tytlandsvik Aqua på Hjelmeland, til 750 millioner kroner, er i ferd med å bli en realitet. Viga er daglig leder i selskapet, som skal holde lakseyngel, eller smolt om du vil, på land i stedet for å sette dem i sjøen. Først når fisken er opp mot ett kilo, skal den ut i havet. Faren for at fisken får lakselus, som påfører oppdrettsnæringen betydelige tap hvert år, blir dermed redusert.

– Markedet for norsk laks er fantastisk og oppdrettsnæringen går veldig bra, men en av utfordringene er lakselusen. Den gjør at produksjonen holdes nede. Utgangspunktet med Tytlandsvik Aqua er at vi skal redusere tapet i sjøen betydelig. Vi halverer fiskens tid i sjøen og begrenser problemene med lakselus og parasitter, sier Viga.

Ny teknologi gjør at landanleggene for smolt trenger mindre vann enn før. Samtidig gjør teknologien det mulig å beregne med stor sikkerhet når fisken er klar for levering.

– Det er en stor fordel for kundene våre. Vi bruker både ferskvann og sjøvann i våre anlegg, men trenger langt mindre enn før fordi resirkuleringsteknologien er blitt så god. Vi gjenbraker nesten alt og har stabile temperaturer som gjør det enklere å forutsi hvordan fisken vokser, sier Viga.

Foto: Næringsforeningen i Kristiansand-regionen

SATSER MED UNIVERSITETET FOR Å LØFTE NÆRINGSLIVET

Anita S. Dietrichson,
Administrerende direktør,
Næringsforeningen i Kristiansand-regionen

Foto: UiA

« Satser med universitetet for å løfte næringslivet

For å utvikle næringslivet på Sørlandet, har Næringsforeningen i Kristiansand-regionen fått til et omfattende samarbeid med Universitetet i Agder (UiA).

Hovedmålet er å utvikle kompetanse som næringslivet trenger i fremtiden.

– Vi vil bidra til at UiA får flere studenter ut i praksis, at lærekraftene på UiA blir brukt i næringslivet og vi vil være med å påvirke hvilke studieretninger universitetet skal ha, slik at de utvikler retninger som er i tråd med næringslivets behov, forklarer Anita S. Dietrichson, administrerende direktør i Næringsforeningen i Kristiansand-regionen.

Grimstad Næringsforening, Arendal Næringsforening, Lillesand Vekst, Lindesnesregionen næringshage, Setesdal Regionråd, Lister Nyskaping og NHO Agder undertegnet, sammen med UiA og Næringsforeningen i Kristiansand-regionen, samarbeidsavtalen like før sommeren.

SpareBank 1 SR-Bank vil være med på laget for å bidra til at UiA-studenter får praksisplasser og mulighet til å skrive relevante bachelor- og masteroppgaver.

– Dette vil bidra til et fantastisk løft for regionen. Jeg kjenner ikke til at lignende avtaler er gjort noen andre steder, sa rektor ved UiA, Frank Reichert, da avtalen ble formalisert i juni.

Dietrichson i næringsforeningen mener denne tette kontakten mellom de ulike delene av næringslivet og academia er nødvendig for utviklingen av regionen.

– Kristiansand må være regionhovedstaden på et så fragmentert sted som Sørlandet. Vi ser at næringslivet har behov for å jobbe mot det offentlige og academia. Vi vil beholde kompetansen i området, og sørge for at næringslivet er på hugget til å ta dem inn. Det er i lesesalen man utvikler morgendagens næringslivsledere. På denne måten kan vi være tett på dem og tiltrekke oss dem, sier hun.

Visjonen bak prosjektet er at Agder skal være den ledende næringsregionen i Norge. Likevel håper Dietrichson at andre næringsforeninger kan la seg inspirere av initiativet på Sørlandet.

– Det beste er om de andre næringsforeningene tar tak i sine kommuner. Da kan vi få dette til å spille sammen, sier hun.

Foto: Næringsforeningen i Kristiansand-regionen

Foto: UiA

GUMPEN GRENLAND

BRYNE VIDEREGAENDE SKOLE

EASY LIVING - JESSHEIM

**FANT NYE
MARKEDER
DA DET BLE
ROLIGERE TIDER**

Gunnar Thompson,
Daglig leder, BRG Entreprenør

« Fant nye markeder da det ble roligere tider

Høsten 2016 var markedet på Sørlandet på vei nedover og ordreservene sank hos BRG Entreprenør AS. Da dro selskapet til andre landsdeler for å opprettholde sysselsetting og volum.

Nå går entreprenøren mot omsetningsrekord i 2017.

– På høsten i fjor var vi veldig spente på hvordan 2017 skulle bli. Vi så at primærmarkedet vårt var på vei nedover og at det var langt mellom store jobber. Vi tok konsekvensen av det og dro til Jessheim- og Grenland-området, forklarer Gunnar Thompson, daglig leder i BRG Entreprenør.

BRGs entreprenørvirksomhet har sitt hovedkontor i Kristiansand, med avdelingskontor i Mandal og Arendal, men i år har selskapet hatt oppdrag både på Jessheim og i Grenland-området.

Selskapet har rundt 150 ansatte, og det er ikke mer enn et snaut år siden mange av de ansatte sto i fare for å bli permitterte. Av den grunn hadde de ansatte forståelse for at entreprenørselskapet tok oppdrag i andre fylker, sier Thompson.

– I løpet av 14 dager i november i fjor klarte vi å doble ordreservene. Nå ser vi med glede på utviklingen på Sørlandet, sier entreprenørsjefen.

Gunnar Thompson sier det nå er store anbud på gang i området. Dette er anbud som inkluderer veibygging, fengsler og ny psykiatrisk avdeling på Sørlandet sykehus.

– Mange har spådd at markedet på Sørlandet skal oppover. Det har også vi tro på. Det er mer veibygging og større optimisme. Om dette viser seg i 2017-tallene til bedriftene, tror jeg kanskje ikke. Muligens heller ikke i 2018. Men i 2019 bør det skje ting, mener Thompson.

Vi lever i en begivenhetsrik tid – mange overraskelser

Brexit og Trump

Ingen hard-landing i Kina

Veksten i verden på vei opp

Olje fra 30 til 50 usd/fat

Lange renter noe opp etter Trump

Lakseprisen har tatt av

«ok» valg i Nederland og Frankrike

Styringsrenten uendret på 0,5%

Norsk økonomi på bedringens vei

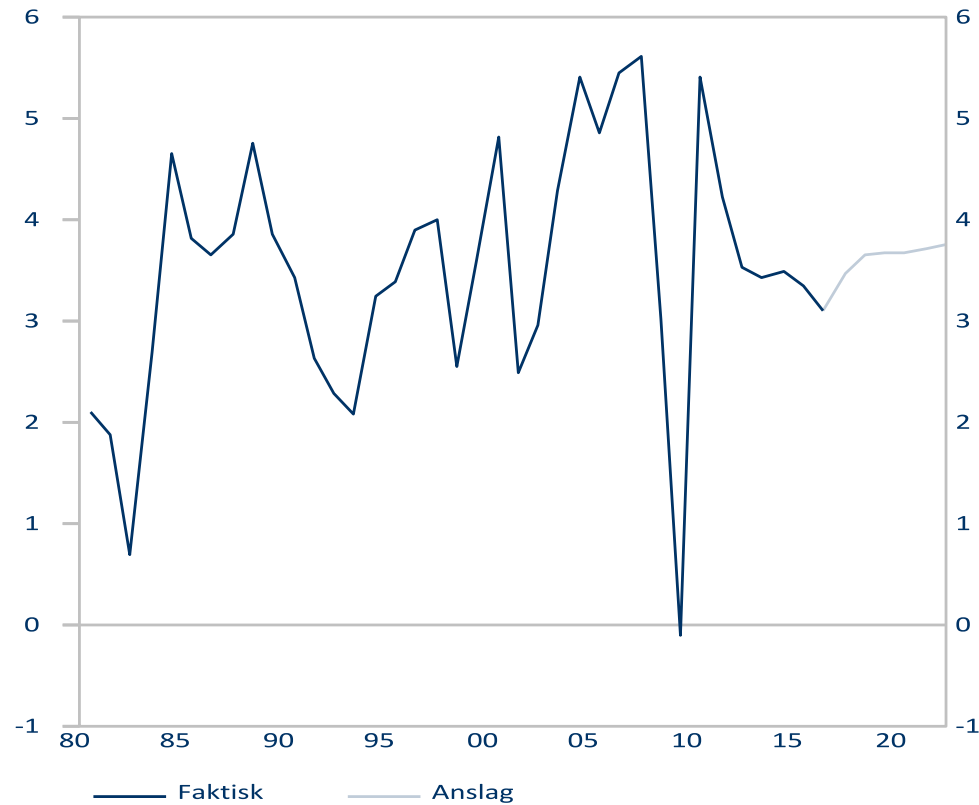
Regionen fra ned- til oppgang

Kronekursen holder seg ganske svak

Klimakampen møter motvind fra Trump

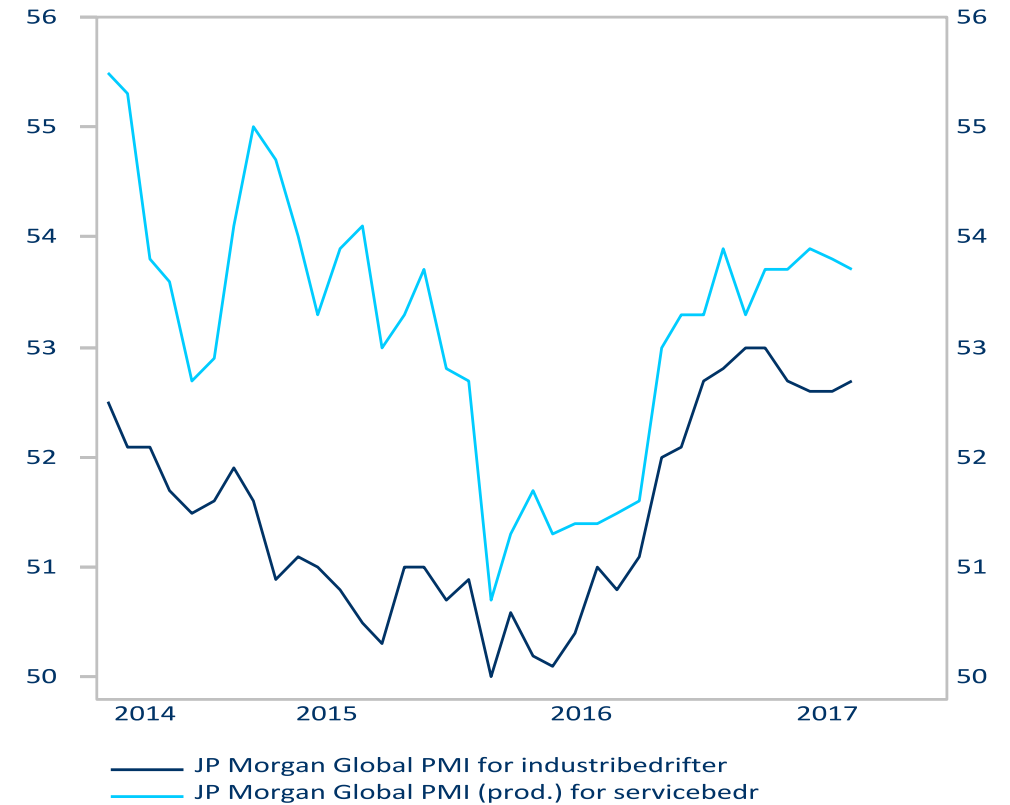
Verdensøkonomien – veksten på vei opp etter nokså dempet i fjor

Verdensøkonomien. BNP. Årlig endring. IMF anslag

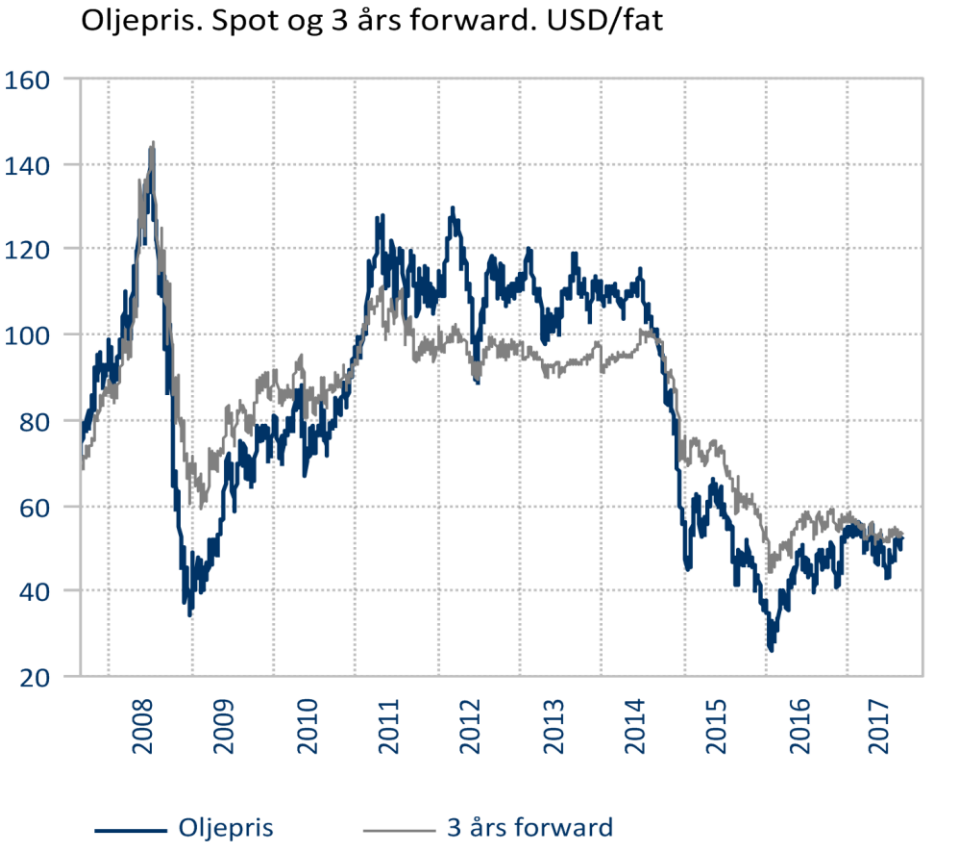
Kilde: Thomson Reuters Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Verdensøkonomien. Stemningen blant bedriftene (PMI)

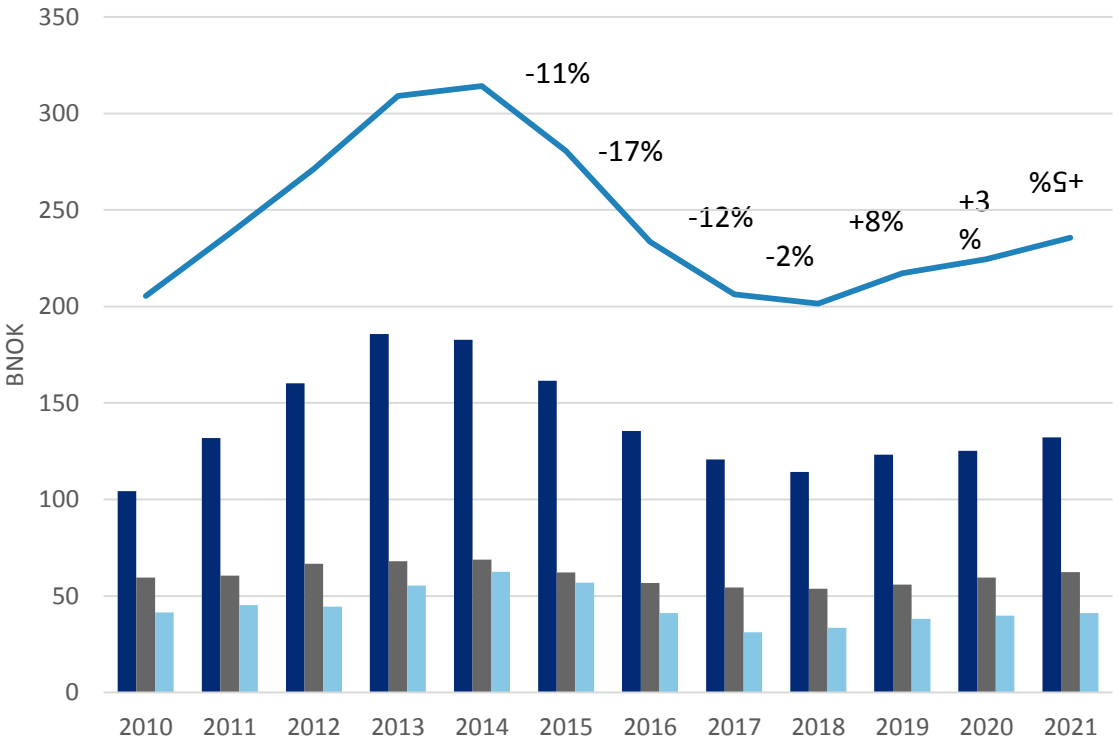
Kilde: Thomson Reuters Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Sideveis oljepris og oljeaktiviteten på norsk sokkel nær bunnen

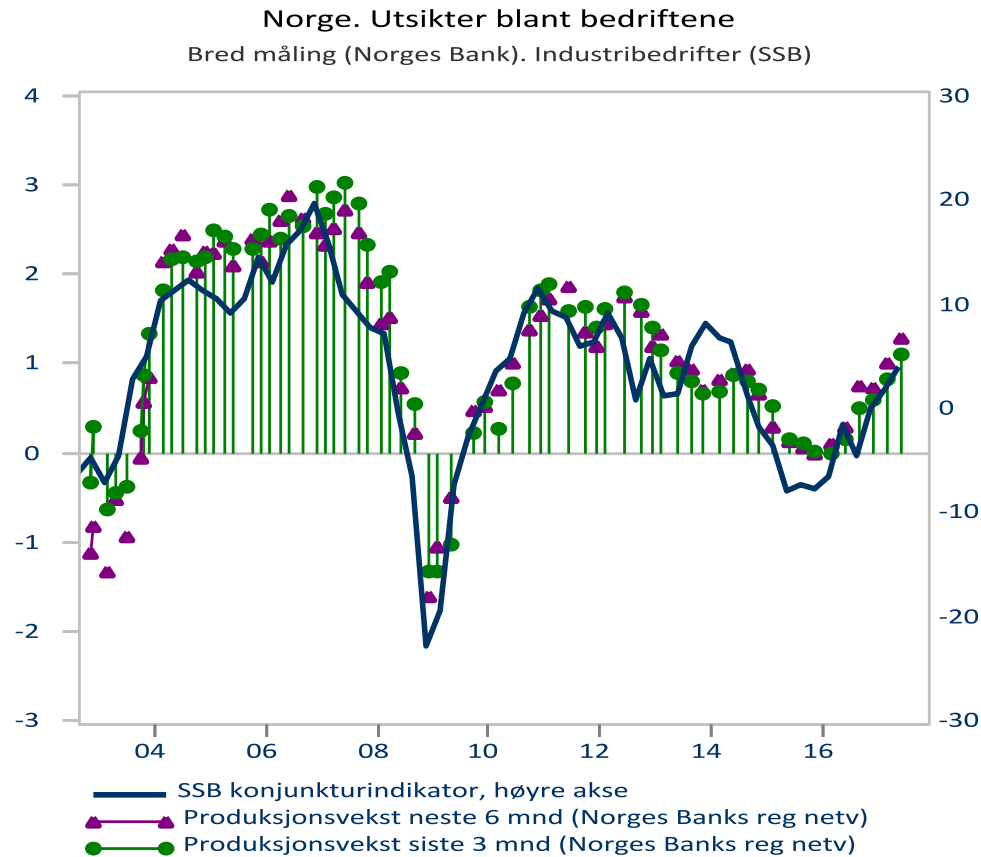
Kilde: Thomson Reuters Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Petroleum activity on Norwegian Continental Shelf. BNOK (2016 NOK). Source: NPD

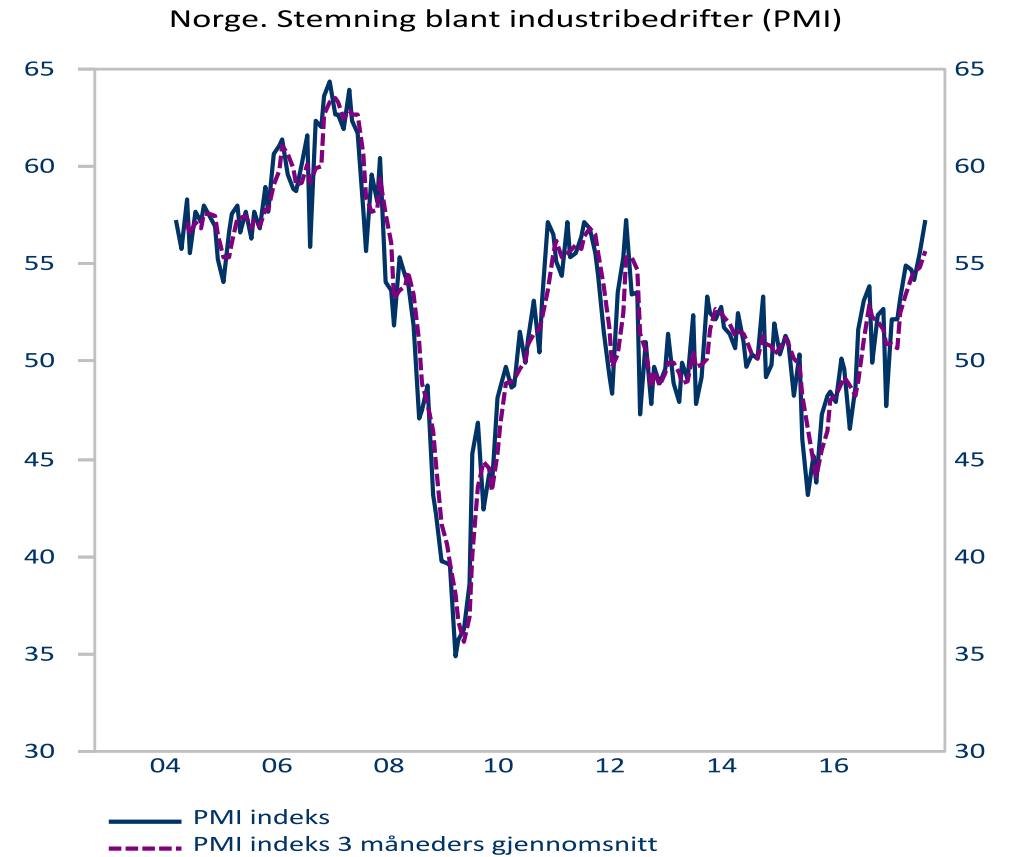

Investments Operating costs Other costs incl. expl.

Norske bedrifter mer positive

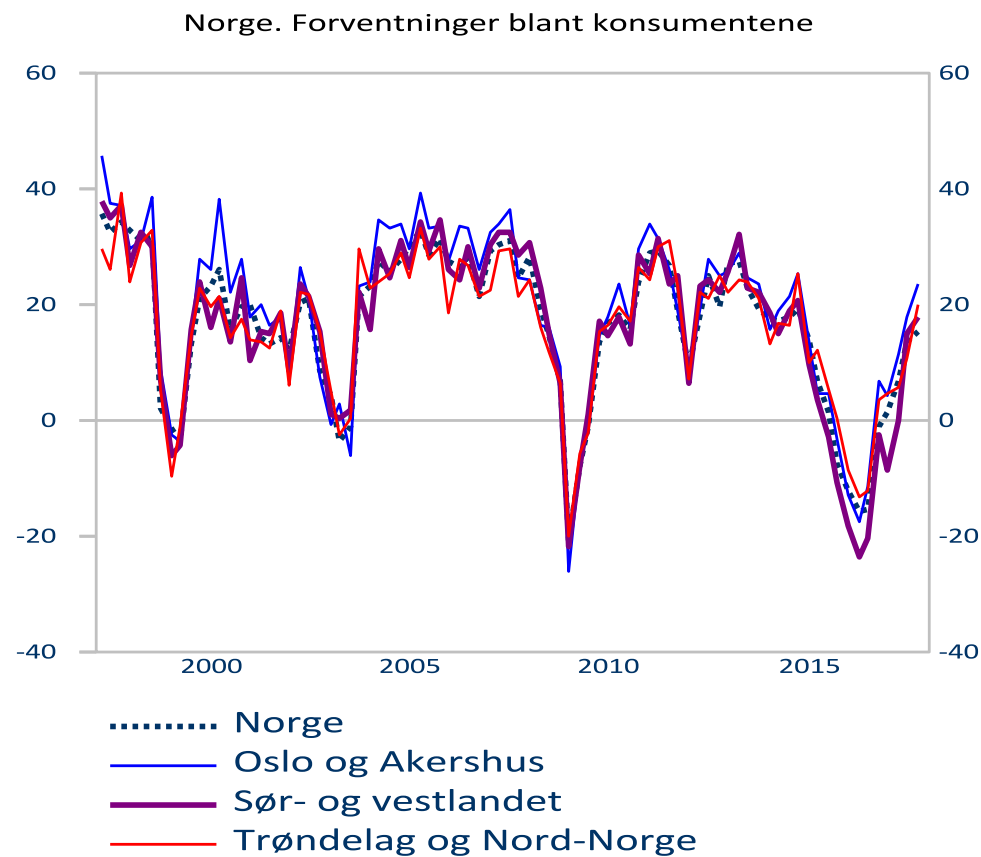

Kilde: Thomson Reuters Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

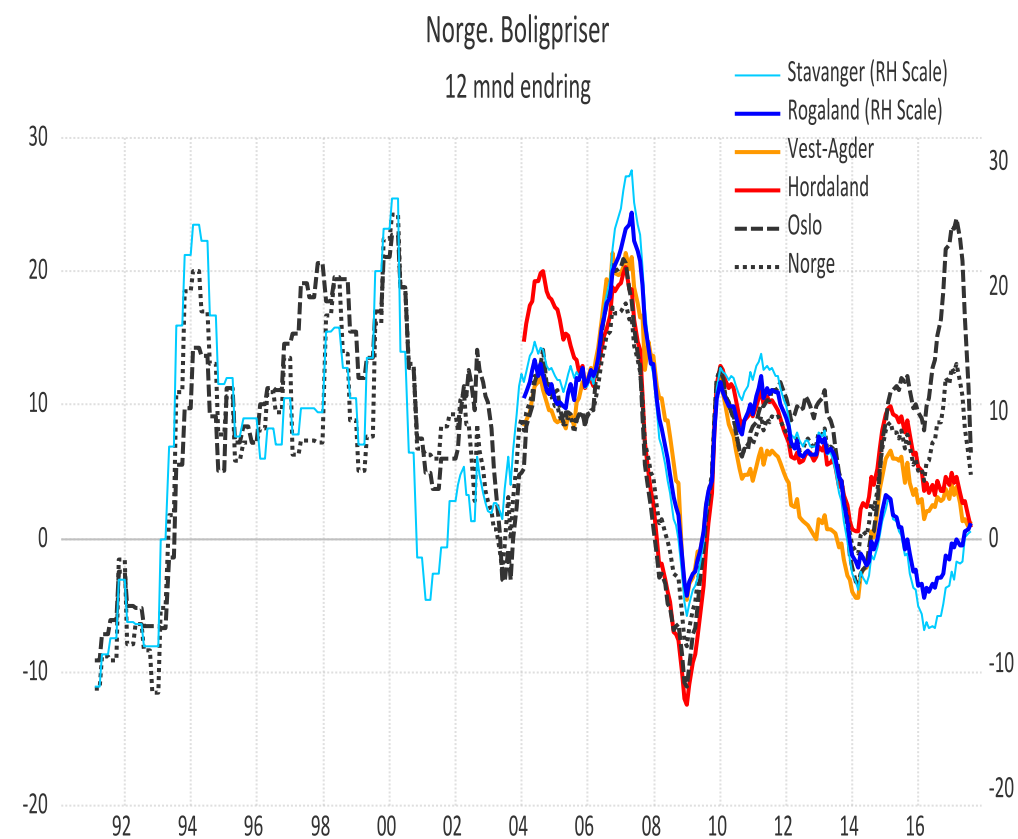

Kilde: Thomson Reuters Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Forbrukerne i Norge mer positive - og regionale forskjeller i boligmarkeder avtar

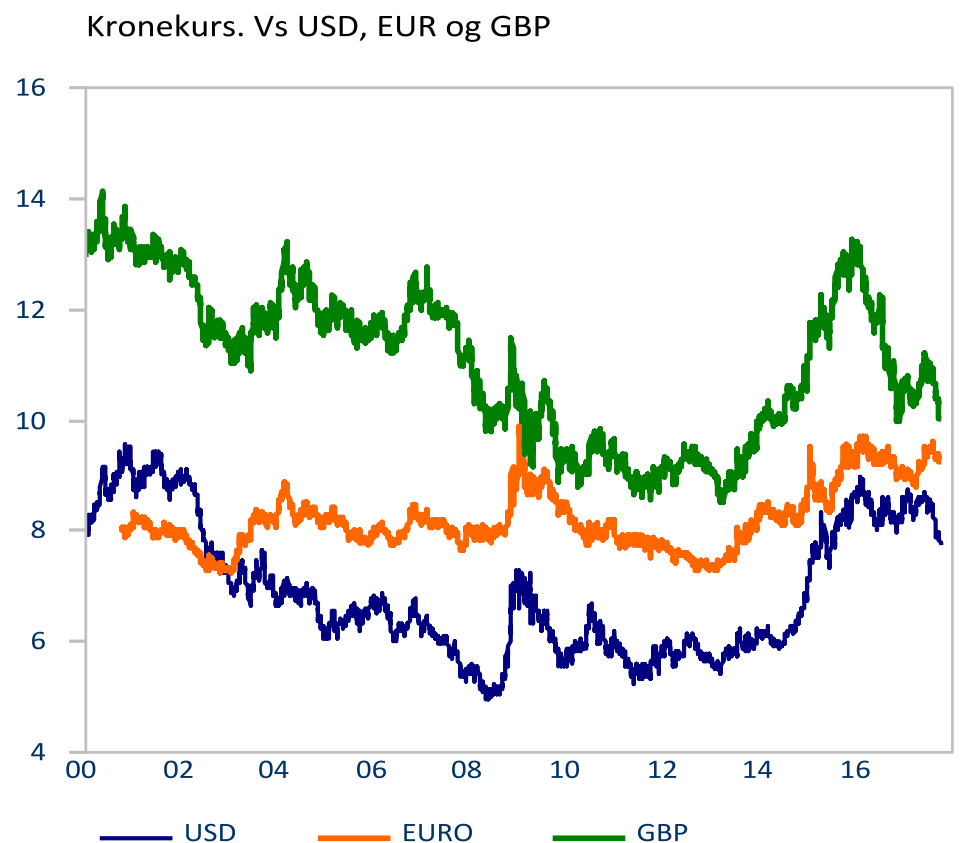

Kilde: Thomson Reuters Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

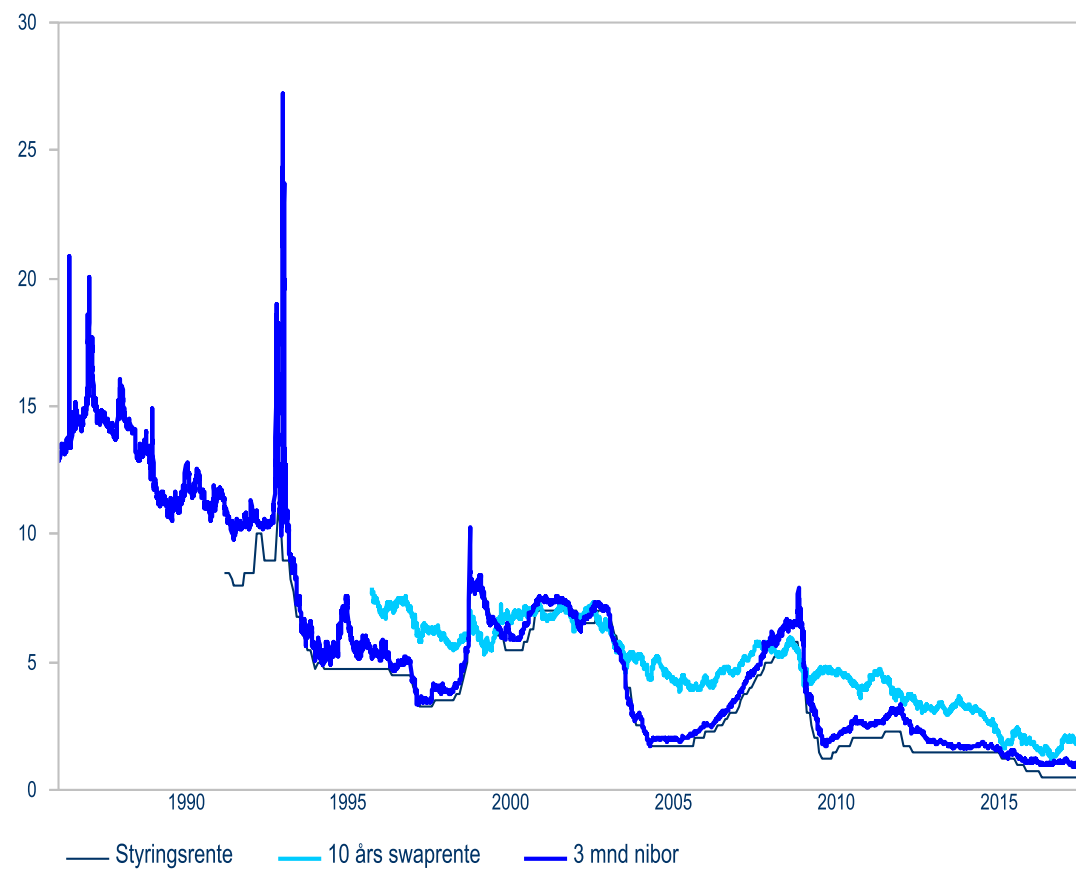
Kilde: Thomson Reuters Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Lave renter og svak krone har stimulert norsk økonomi

Kilde: Thomson Reuters Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Norge. Renter

Kilde: Thomson Reuters Datastream, SpareBank 1 SR-Bank